

3. Газетир (показчик) географічних назв світу. Київ : Мінекоресурсів України, 2006. 1986 с.
4. Усі географічні назви (за шкільною програмою) / упоряд. Л. В. Петринка. Харків : Торсінг Плюс, 2007. 288 с.
5. GeoNames. URL: <https://www.geonames.org>

КОНТРОЛЬ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ГЕОГРАФІЇ

Л. С. Галушка

lianochka3008@gmail.com

*кафедра географії, методики її навчання та туризму Полтавського
національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка, м. Полтава*

Освіта є ключовим елементом у формуванні індивідуальності та професійного розвитку особистості. Вона відіграє важливу роль у підготовці майбутніх вчителів, які мають великий вплив на покоління молодих людей. Освіта також сприяє розвитку критичного мислення, творчості та інших важливих навичок, які необхідні для успішного професійного розвитку. Вона допомагає людям стати відповідальними громадянами, які зможуть активно брати участь у розбудові суспільства. Враховуючи важливість освіти, необхідно постійно працювати над її вдосконаленням та адаптацією до змінюваних умов сучасного світу. Це може включати в себе впровадження нових технологій, методів навчання та оцінювання, а також підготовку вчителів до роботи в різноманітних навчальних середовищах.

Контроль навчальних досягнень у закладах вищої освіти є важливим аспектом освітнього процесу, оскільки він допомагає визначити рівень знань, умінь та навичок студентів. Це дозволяє викладачам виявляти слабкі місця в навчанні студентів та розробляти стратегії для їх подолання.

Як ми зазначали у своїх попередніх роботах, «пошук шляхів підвищення ефективності застосування інструментів навчання призвів до усвідомлення необхідності вдосконалення якості контролю й оцінювання навчально-пізнавальної діяльності й навчальних досягнень майбутніх педагогів» [5, с. 258].

Л. Плахотнюк зазначає, що систематичний контроль у навчальній діяльності студентів дозволяє забезпечити високий рівень освіти майбутніх спеціалістів, які будуть конкурентоспроможними на ринку праці. У контексті дистанційного навчання, адекватна оцінка студентських досягнень набуває особливої важливості. Одним з головних завдань сучасної освітньої системи є розробка ефективної дистанційної системи контролю навчальних досягнень студентів. Це дозволить стимулювати пізнавальну активність майбутніх фахівців та підготувати їх до професійної діяльності [4].

Васюк О., Майданюк Н., наголошують на тому що серед недоліків сучасної системи контролю в освіті фахівці виділяють кілька ключових проблем. По-перше, використання методів оцінювання, які не враховують освітні цілі. По-друге, студенти часто залишаються сам на сам зі своїми

помилками, без належної підтримки. Також, є тенденція недооцінювати зусилля студентів у навчанні. Часто оцінювання зосереджене лише на нижчих рівнях засвоєння знань, ігноруючи більш високі рівні, такі як аналіз та творчість. Існує також проблема переваги кількісних оцінок над якісними знаннями, а також недостатня увага до індивідуальних пізнавальних можливостей студентів при створенні тестів, що призводить до відсутності перевірки на валідність і надійність [1].

Так, у роботі Котлярова О., контроль у сучасному вищому навчальному закладі має бути більш комплексним, ніж просто оцінювання знань. Він є важливою частиною системи підготовки спеціалістів і включає контроль за науково-методичною роботою, навчальними досягненнями та якістю навчання. Контроль навчальних досягнень оцінює знання, уміння та навички студентів, а контроль якості навчання спрямований на визначення та підвищення професійної майстерності викладачів. Ці напрямки контролю разом спрямовані на оцінювання досягнення цілей навчання, виявлення труднощів, з якими студенти стикаються під час навчання, стимулювання самостійної роботи студентів, визначення рівня професіоналізму викладача та отримання інформації для вдосконалення навчальної, наукової та методичної роботи [2].

Малинівська Л. звертає увагу на те, що систематичний контроль стимулює студентів до поглибленого засвоєння навчального матеріалу (освітня функція), до підвищення свого особистого рівня навчальних досягнень (диференціальна), який визначається при вимірюванні та оцінюванні у вигляді кількісного показника — оцінки (діагностична). Саме реальна оцінка в результаті контролю впливає на формування у студентів адекватного ставлення до себе як до особистості (виховна і розвивальна функції), фіксує його рівень навчальних досягнень на певному етапі вивчення дисципліни (констатуюча), є вагомим показником успіху або невдач студента (соціалізуюча), спонукає його самоусвідомлення (розвивальна), що сприяє прогресивним змінам у навчальній діяльності студентів (коригувальна). Ці процеси дають можливість викладачу шляхом застосування різних форм і методів контролю проаналізувати динаміку змін у навчальному процесі (прогностична), визначити його ефективність (методична) і спрямовувати в необхідному напрямі діяльність студентів (управлінська) [3].

Контролю навчальних досягнень є важливим аспектом освітнього процесу, який вимагає постійного моніторингу та адаптації. Мова йде не просто про вимірювання навчальних досягнень студентів через під час модульного чи підсумкового контролю. Всебічний контроль передбачає визначення того, з якою інтенсивністю студенти навчаються, які методи навчання є найбільш ефективними для них та як можна покращити процес навчання, щоб вони могли досягти реалізації свого максимального потенціалу.

Постійний моніторинг дозволяє викладачам відстежувати прогрес студентів, виявляти області, де вони можуть мати труднощі, і вносити необхідні корективи в навчальний процес. Такі зміни включають зміну методів викладання, впровадження нових технологій або навіть зміну навчального плану з метою підвищення його відповідності потребам студентів. Адаптація

навчального процесу – це ключ до забезпечення високої якості освіти. Кожен студент є унікальним, і те що є оптимальним для одного для одного, може не спрацювати для іншого. Викладачі повинні бути гнучкими та відкритими для змін, щоб найкращим чином відповідати на потреби своїх студентів (рис.1).

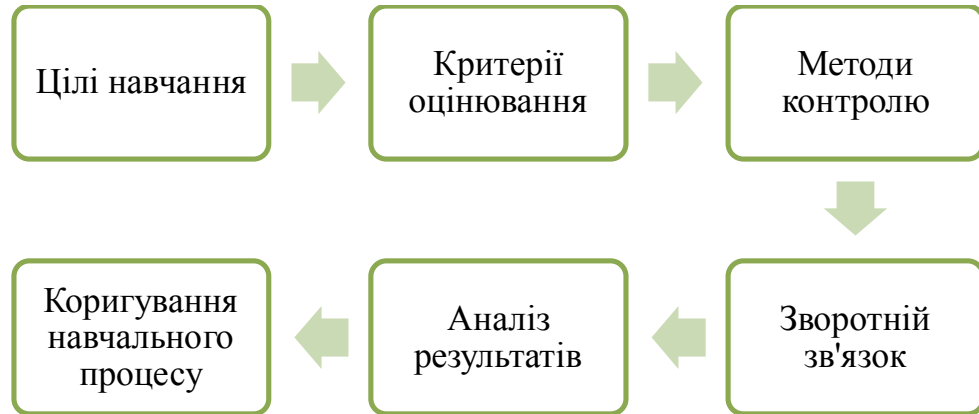

Рис. 1. Процес контролю навчальних досягнень, з акцентом на важливості моніторингу та адаптації навчального процесу

Отже, процес оцінювання навчальних досягнень студентів полягає не лише у констатації досягнутого рівня формування їхніх компетентностей, а має бути спрямованим на надання підтримки на їхньому шляху до успіху. Сучасні викладачі мають бути менторами, які віддані своїй справі, уважні до потреб студентів і готові до модернізації власної педагогічної діяльності. Безумовно, це вимагає значних зусиль від науково-педагогічних працівників. Втім, успіхи студентів стають надзвичайною винагородою і запобігають професійному вигоранню. Викладачі відіграють ключову роль у формуванні майбутнього своїх студентів, і їхній вклад у успіх кожного студента не може бути переоцінений. Таким чином, процес контролю навчальних досягнень – більше, ніж просто оцінка; це процес, який вимагає відданості, уваги і готовності до новаторства.

Список використаних джерел

1. Васюк О., Майданюк Н. Організація контролю навчання студентів. *Вісник Книжкової палати*. 2009. № 5. С. 27-29. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vkp_2009_5_14.
2. Котлярова О. О. Сучасні підходи до організації контролю навчальної діяльності студентів вищих навчальних закладів України. *Науковий вісник Донбасу*. № 3, 2013. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/nvd_2013_3_16
3. Малинівська, Л. І. Оцінювання навчальних досягнень студентів у сучасних умовах підготовки майбутніх фахівців. *Психолого-педагогічні проблеми становлення сучасного фахівця. Збірник наукових статей Матеріали міжнародної науково-практичної конференції* (Україна, Харків, 15—16 травня, 2013 р.). URL: <http://eprints.zu.edu.ua/12033/>
4. Плахотнюк Н. Організація контролю навчальної діяльності студентів. 2021 Актуальні проблеми гуманітарних і природничих наук, 35(4), 45. URL: http://www.aphn-journal.in.ua/archive/35_2021/part_4/47.pdf
5. Топузов Олег, Вішнікіна Любов, Галушка Ліана. Formative Assessment of Professional Competencies of Future Geography Teachers. *Проблеми сучасного підручника*. № 31, 2023. С. 258-270. URL: <https://ipvid.org.ua/index.php/psp/article/view/708>